

віднайдення особи, яка буде талановита, а не просто може виконувати публічно-владні повноваження. Вона залишається не вирішеною, оскільки об'єктивно природа не продукує цих осіб у кількості, що покриває потребу суспільства, яке не здатне: вберегти тих найкращих, хто вже працює; створити для них достатні стандарти соціально-економічного забезпечення. У цьому зв'язку приєднуємось до думки А. І. Миколенка, який у 2014 р. під час обговорення проблематики дисертації у спеціалізованій вченій раді ЗНУ з-поміж іншого відзначив, що в Україні проблема правозастосування полягає у відсутності реальних умов для дії права. «Спочатку створіть умови, а потім вимагайте», – підсумував він.

Бібліографічні посилання:

1. Радченко Л. М. Політичні інтереси: поняття, функції, типологія. Держава і право. 2012. Вип. 56. С. 600-605.
2. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Теоретичні та прикладні засади менеджменту : навч. посібн. Львів : НУ Львівська політехніка, 2002. 228 с.
3. Шатун В. Т. Оцінювання та атестація державних службовців у руслі європейського і світового тренду. Наукові праці. Державне управління. Вип. 223. Т. 235. 2002. С. 117-127.
4. Коломоєць Т. О., Колпаков В. К., Лютиков П. С., Макаренко О. Л., Пелех І. В. та ін. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий Дім «Гельветика», 2019. 588 с.
5. Вінник О. М. Теоретичні аспекти правового забезпечення реалізації публічних і приватних інтересів в господарських товариствах: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.04. К., 2004. 631 с.

Орлова Олена Олександрівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

**ПРИНЦИП «МІНІМАЛЬНОГО РІВНЯ ЖОРСТОКОСТІ»
У ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ**

Стаття 3 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод містить положення, згідно з яким жодна людина не може зазнавати катувань, нелюдського або такого, що принижує її гідність, поводження чи покарання [1]. Указ Президента України «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини» від 25 серпня 2015 року № 501/2015 наголошує, що катування, жорстоке, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження чи покарання залишається системною проблемою в Україні [2]. Підтвердженням цього є результати масштабного загальнонаціонального соціологічного дослідження у сфері прав людини «Що українці знають і думають про права людини» [3].

Розглядаючи питання щодо порушення статті 3 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Європейський суд з прав людини спирається на доктрину “мінімального рівня жорстокості”, що застосовується при відокремленні катувань від нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання. Проте, що розуміти під поняттям «мінімальний рівень жорстокості», як встановити та визначити в яких випадках і за яких обставин є порушення статті 3 Конвенції, та розмежувати види поводження чи покарання, слід звернутися до практики Європейського суду з прав людини.

Встановлюючи абсолютну заборону, стаття 3 Конвенції не дає відповіді на питання, що слід розуміти під поняттям “катування”, що таке “нелюдське поводження чи покарання” і чим є “поводження чи покарання, що принижує гідність”.

Європейський суд з прав людини неодноразово наголошував на тому, що, приймаючи рішення, він виходить з обставин конкретного випадку.

Отже, слід звернутися до практики Європейського суду з прав людини. Мінімальний рівень жорстокості, що полягає у визначенні чи досягли діяння певного рівня жорстокості, а також до якого виду неналежного поводження вони належать. «Запровадження цього принципу зумовлено необхідністю не допустити розгляду ситуацій, які не становлять реальної загрози особистій

недоторканості особи, хоча за зовнішньо-формальними ознаками їх можна розглядати як неналежне поведження. За цим принципом Суд не спирається на психологічні уяви заявника, а аналізує сукупність обставин у справі щодо наявності порушень статті 3 Конвенції», – зазначає Е.В. Шишкіна [4].

Встановлюючи рівень жорстокості, силу спричинених страждань, ЄСПЛ виходить із обставин конкретної справи, при цьому він враховує: «інтенсивність та жорстокість поганого поведження, тривалість цих дій, їх фізичний чи психологічний ефект, характер поведження, за яких обставин, яким чином, якими методами та способами вони здійснюються» («Ірландія проти Сполученого королівства» (Ireland v. UK) [5], а в деяких випадках – стать, вік та стан здоров'я жертви та інші обставини «Селмуні проти Франції» (Selmouni v. France) [6].

Ступінь страждань потерпілого від катування є поняттям суб'єктивним і оціночним, залежить від ряду факторів. З достатньою точністю визначити його навряд чи можливо. Тому для констатації тортур досить встановлення самого факту нестерпного страждання потерпілого, яке зумовлює певну його поведінку в інтересах особи, що застосовує тортури. Отже, фізичні і моральні страждання необхідно розрізняти не за їх ступенем, а за характером подразника, що викликає такі страждання [7].

Отже, абсолютна заборона, закріплена в статті 3 Конвенції, спирається на відносні критерії, які підлягають встановленню кожного разу при розгляді справи. Принцип "*мінімального рівня жорстокості*" застосовується при відокремленні катувань від нелюдського або такого, що принижує гідність, поведження й покарання.

Бібліографічні посилання:

1. Європейська Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
2. Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини: Указ Президента України від 25 серпня 2015 року № 501/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/501/2015>.
3. Що українці знають і думають про права людини: загальнонаціональне дослідження / [І. Бекешкіна, Т.Печончик, В.Яворський та ін.]; під заг. ред. Т. Печончик. Київ. 2017. 308 с.
4. Шишкіна Е.В. Концепція заборони неналежного поведження з людиною та її еволюція в діяльності Ради Європи. 12.00.11 – міжнародне право. Автореф. дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Київ. 2009.
5. Case of Ireland v. The United Kingdom, 5310/71 Council of Europe: European Court of Human Rights, 18 January 1978, available at: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57506>.
6. Case of **Selmouni v. France**, 25803/94 Council of Europe: European Court of Human Rights, 28 JULY 1999, available at: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58287>.
7. Лутковська В. Європейські стандарти заборони катування. Заборона катування. Практика Європейського суду з прав людини. Український центр правничих студій. Київ. 2001. С. 6-7.

Панова Оксана Олександрівна,

доцент кафедри адміністративної діяльності поліції
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ЩОДО СИСТЕМИ КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Проблема формування суджень щодо ефективності забезпечення публічної безпеки в Україні завжди посідала важливе місце серед актуальних проблем адміністративної діяльності. Зацікавленість нею виникає на різних рівнях управління державою – від органів виконавчої влади в рамках загальнодержавної проблеми до підрозділів правоохоронних органів і пересічних громадян в конкретній місцевості. Сучасні умови геополітичного становища України диктує необхідність пошуку нових напрямків підвищення ефективності забезпечення безпеки країни, аналізу причин і факторів, що призводять до погіршення криміногенної ситуації, правового нігілізму, тощо. Ефективне забезпечення публічної безпеки здійснюється при певній взаємодії трьох визначальних його чинників, як і в будь-якому суспільному явищі, воно складається з: персоналу